

נציבות שירות המדינה

הודעות

הודעה עו/8

י"ג בניסן התשע"ו (21.4.2016)

הודעה מס' עו/8

הגדרת לידה בחוק הביטוח הלאומי (תיקון מס' 172)

1. סעיף 39 לחוק הביטוח הלאומי (להלן - "החוק") כיום מגדיר כי לידה היא "לידת ולד חי, או לידה אחרי 26 שבועות של היריון".
2. בהתאם להגדרה זו, כל מבוטחת שילדה לאחר תום 26 של היריון, גם אם הוולד נולד מת, זכאית לכל הגמלאות המנויות בפרק ג' לחוק, ובכלל זה דמי לידה ומענק לידה, ככל שהיא עומדת בתנאים האחרים הקבועים בחוק.
3. דמי הלידה נועדו להחליף את שכר המבוטחת בשבועות שבהם היא נעדרת מעבודתה לצורך הטיפול ברחל הנולד וכן לצורך החלמתה הפיזית והנפשית.
4. מתן דמי לידה רק למי שילדה אחרי 26 שבועות לא מאפשר תקופת החלמה לנשים שילדו בשלב מוקדם יותר, אף שבמרבית המקרים הפסקת היריון בשבוע 22 ואילך מבוצעת אף היא בדרך של לידה.
5. לפיכך תוקנה ההגדרה ונקבע כי גם לידה שהתרחשה בשבוע ה-22 להיריון תיחשב כלידה לצורך החוק. באופן זה, עובדת שילדה לאחר תום 22 שבועות של היריון תהיה זכאית לכל הגמלאות מכוח פרק ג' לחוק.
6. התיקון יחול על עובדת שילדה החל מיום כ"ב באדר ב' התשע"ו (1.4.2016).
7. התיקון לתקשי"ר בהתאם לנ"ל כלול בדף ההחלפה המצורף להודעה זו.

משה דיין
נציב שירות המדינה

תיקונים בהחלפת דפים

להכניס את הדפים שכתרוניהם				להוציא את הדפים שכתרוניהם				אסמכתא
33.301	-	33.303	(דף אחד)	33.301	-	33.303	(דף אחד)	עו/8 (פסקה 33.302 הגדרת "לידה")

33.3 - חופשה לרגל היריון ולידה

33.30 חלות והגדרות / 33.31 חופשה בתקופת ההיריון / 33.32 חופשה לאחר הפלה / 33.33 חופשת לידה / 33.34 חופשה לאחר לידה / 33.35 חובת הודעות בקשר להיריון ולידה / 33.36 הארכת חופשת לידה בשל אשפוז יילוד / 33.37 הקצאת מקום הנקה לאם עובדת

33.30 - חלות והגדרות

33.301

הוראות פרק משנה זה חלות על כל סוגי העובדים בשירות.

33.302

בפרק משנה זה:

- "לידה" - לידת וולד חי או לידה אחרי עשרים ושניים שבועות של היריון; (חוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995, ס' 39 (ע/8))
- "הורה מאמץ" - עובדת או עובד המקבלים לביתם ילד שגילו אינו עולה על עשר, למטרת אימוץ לפי הוראות חוק אימוץ ילדים; יום הלידה ייחשב כיום קבלת הילד לביתו של ההורה המאמץ. (חוק עבודת נשים, התשי"ד-1954, ס' 99(א))
- "הורה מיועד" (הורה המקבל ילד מאם פונדקאית) - עובדת או עובד המקבלים למשמורתם ילד, כהורים מיועדים, לפי הוראות סעיף 10 לחוק הסכמים לנשיאת עוברים; יום הלידה ייחשב כיום שבו נולד הילד. (חוק עבודת נשים, התשי"ד-1954, ס' 99(א))
- "הורה אומנה" במשפחת - עובדת או עובד שהם הורים במשפחה שאושרה בידי מי ששר הרווחה והשירותים החברתיים הסמיכו לכך לשמש כמשפחה אומנה, המקבלים לביתם ילד שגילו אינו עולה על עשר, למטרת אומנה, לתקופה העולה על שישה חודשים. יום הלידה ייחשב כיום קבלת הילד לביתו של ההורה במשפחת האומנה. (חוק עבודת נשים, התשי"ד-1954, ס' 99(א))
- היו שני בני הזוג הורים מאמצים, הורים מיועדים או הורים במשפחת אומנה, תחול ההגדרה שלעיל רק על אחד מבני הזוג, לפי בחירתם. (חוק עבודת נשים, התשי"ד-1954, ס' 99(ג))

33.303

- (א) בתקופת ההיריון, חופשת הלידה והחופשה לאחר לידה חלים סייגים לפיטורי עובדת - ראה סעיף 82.28;
- (ב) בתקופת ההיריון חל איסור לפגוע בהיקף משרתה של העובדת ההרה באופן העשוי להקטין את הכנסתה, אלא בהיתר מאת שר הכלכלה. השר לא ייתן היתר כאמור, אם הפגיעה היא, לדעתו, בקשר להיריון. הוראות נסמן זה יחולו על כל סוגי העובדים בשירות לרבות הורה מאמץ, הורה מיועד והורה במשפחת אומנה כהגדרתם בפסקה 33.302, ובלבד שהעובדת או העובד עבדו לפחות שישה חודשים בשירות המדינה; (חוק עבודת נשים, התשי"ד-1954, ס' 99(א))
- (ג) היעדרות עובד מהעבודה עקב היריון ולידה של בת הזוג - ראה פסקה 33.256(ב);
- (ד) היעדרות מעבודה של אם מיועדת עקב היריון ולידה של אם פונדקאית - ראה פסקה 33.256(ג). (ע/4)

33.31 - חופשה בתקופת ההיריון

33.311

(א) עובדת רשאית להיעדר מעבודתה לשם פיקוח רפואי במשך חודשי ההיריון ובדיקות רפואיות שגרתיות הקשורות בהיריון הנעשים על-ידי רופא נשים או הנעשים בתחנה לבריאות האם והילד שאישר משרד הבריאות (להלן - "התחנה"), לרבות בדיקות שגרתיות כאמור הנערכות מחוץ לתחנה על-פי הפניית התחנה.

בפסקה זו, "רופא נשים" - רופא מורשה בעל תואר מומחה ביילוד ובגניקולוגיה שניתן לו על-פי פקודת הרופאים (נוסח חדש), התשל"ז-1976 (להלן - "הפקודה"), או רופא מורשה המתמחה לקראת קבלת התואר האמור, במוסד מוכר לפי הפקודה, בפיקוחו של רופא בעל התואר האמור. תקופת היעדרות מן העבודה לא תעלה על אחת מאלה:

1. לגבי אישה העובדת שבוע עבודה מלא יותר מארבע שעות ביום, רשאית להיעדר עד ארבעים שעות במשך חודשי הריונה;

2. לגבי אישה העובדת שבוע עבודה מלא עד ארבע שעות ביום, רשאית להיעדר עד עשרים שעות במשך חודשי הריונה.

הנהלות המשרדים והיחידות יאשרו היעדרות מן העבודה במסגרת ההוראות דלעיל על סמך תעודה רפואית שהעובדת תמציא מטעם התחנה, ללא חיוב חשבון ימי חופשתה מכל סוג שהוא;

(ב) עובדת הנעדרת מעבודתה לצורך בדיקות הקשורות להיריון עד לחודש החמישי להריונה, ואשר אינה מעוניינת לדווח על הריונה למשרד, בשלב זה יחייב המשרד את ימי חופשתה או ימי חופשת המחלה שלה בגין היעדרויות אלה.

לאחר שתדווח על הריונה כנדרש על-פי פסקה 33.351, וכנגד המצאת תעודה רפואית המפרטת את היות הבדיקות קשורות להיריון, חשבון ימי חופשתה יזוכה בהתאם לזכאותה על-פי נסמן (א) לעיל;

(עג/16)

(ג) נעדרת עובדת מעל מכסת השעות המותרות או עקב סיבות אחרות, ינהגו בה לפי הוראות פסקה 33.204;

(ד) בתקופה שבה עובר עובד או עובדת טיפול לשם הפריה חוץ-גופית, באישור בכתב מהרופא המטפל כי הטיפול מחייב זאת, ובלבד שהודיע על כך מראש לאחראי או למי שהוסמך על ידו - דין ההיעדרות כדין היעדרות מפאת מחלה.

1. תקופת היעדרות של עובדת

תקופת היעדרות של עובדת כאמור, לא תעלה בכל סדרה טיפולית על המפורט להלן, ובלבד שלא יהיו יותר מארבע סדרות טיפוליות בשנה:

(א) במקום עבודה שבו נהוג שבוע עבודה של חמישה ימים - שישה עשר ימים;

(ב) במקום עבודה שבו נהוג שבוע עבודה של שישה ימים - עשרים ימים.

2. תקופת היעדרות של עובד

לעניין זה לא תעלה על שנים עשר ימים בשנה.

(חוק עבודת נשים, התשי"ד-1954, סעיפים 7(ה), 7(1), 7(1א))

(תקנות עבודת נשים (היעדרות בשל טיפולי הפריה ופרייה), התשנ"א-1990)

(שס/30)

(ה) תקופת היעדרות של הורה מאמץ

1. הורה מאמץ רשאי להיעדר מעבודתו לצורך נסיעות למדינת חוץ למטרת אימוץ בין-ארצי, ובלבד שעמותה מוכרת אישרה בכתב, לגבי כל אחת מהנסיעות כאמור, כי היא דרושה למטרת האימוץ הבין-ארצי;

2. תקופת היעדרות מהעבודה לפי נסמן (1) לעיל, יהיו בהתאם לאמור בכל אחד מהאישורים האמורים באותו נסמן, ובלבד שתקופת היעדרות המצטברת לא תעלה על 45 ימים לאותו הליך אימוץ;

3. לא יהיה תוקף לזכאות לפי נסמן זה, אלא אם כן העובדת או העובד הודיעו על מימושה בדרך, במועד ולמי שקבע שר הכלכלה בהתייעצות עם שר הרווחה והשירותים החברתיים;

4. היעדרו של הורה מאמץ מעבודתו לפי נסמן זה, דינו כדין חופשה בלא תשלום, וזמן היעדרו לא יבוא במניין לגבי הזכויות התלויות בוותק.

(החוק הנ"ל, ס' 9ד(ב)(3))

(עב/9)